

Dosarul nr. 3-125/24 (2-24109655-02-3-30092024-1)

H O T Ă R Ă R E
În numele legii

02 octombrie 2024
Chișinău

mun.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al
Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele judecătorul Judecătorii Grefier	completului,	Mîra Ghenadie Braga Angela și Sîrbu Victoria Negrei Corina
---	--------------	--

examinând, în ședință de judecată publică, în ordinea contenciosului administrativ, acțiunea înaintată de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” către Comisia Electorală Centrală, terț Sandu Maia, cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantului:

La data de 30 septembrie 2024 reclamantul Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” s-a adresat cu o acțiune în contencios administrativ către Comisia Electorală Centrală, cu privire la obligarea Comisiei Electorale Centrale să examineze contestația înregistrată cu nr. CEC-10Apr/1 din 26 septembrie 2024 și să emită actul administrativ individual (hotărâre).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 25 septembrie 2024, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” a depus la Comisia Electorală Centrală o sesizare cu privire la încălcările admise de concurentul electoral – dna. Maia Sandu, candidat desemnat la alegerile prezidențiale din partea PP „Partidul Acțiune și Solidaritate”.

Prin contestația depusă, PP PDCM a sesizat încălcarea de către pârât a prevederilor art. 54 alin. (5) lit. a) Cod electoral, art. 26 alin. (6) lit. a) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, art. 19 alin. (3) al Legii nr. 370/2023 privind drepturile copilului și a art. 10 alin. (3) lit. n) și alin. (4) din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate.

În susținerea celor invocate, la contestația înaintată au fost anexate probe care stabilesc certitudinea implicării copiilor minori în activități interzise, demonstrate și probate în următoarele cazuri:

1. Implicarea directă a minorilor în perioada campaniei electorale în activități de agitație electorală, inclusiv prin promovarea pe rețele de socializare a activităților ce implică oferirea materialelor de publicitate electorală (ziare) în scop de distribuire și agitație electorală;

2. Coordonarea activității de implicare a minorilor în activitatea politică de agitație electorală cu promovarea acestor activități pe rețele de socializare, de către reprezentantul PAS – dl. Oleg Botnaru, Șef adjunct al Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat;

3. Alegerea/Desemnarea copiilor minori în funcțiile de conducere ale organizațiilor interne de profil ale concurentului electoral PP PAS, în speță desemnarea minorilor în calitate de Președinți/Vicepreședinți ai Organizației de Tineret PAS Youth Glodeni.

Raportând circumstanțele de fapt la prevederile legale, contestatarul a solicitat Comisiei Electorale Centrale:

1.A admite sesizarea Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”.

2.A constata încălcarea de către concurentul electoral dna. Maia Sandu, candidat desemnat la alegerile prezidențiale din partea P.P. „Partidul Acțiune și Solidaritate”, a prevederilor art. 19 alin. (3) al Legii nr. 370/2023 privind drepturile copilului, art. 26 alin.(6) lit. a) din Legea nr. 294 /2007 privind partidele politice și a art. 54 alin. (5) lit. a) Cod electoral.

3.A aplica sancțiuni în privința concurentului electoral dna Maia Sandu, candidat desemnat la alegerile prezidențiale din partea P.P. „Partidului Acțiune și Solidaritate”, pentru încălcările admise.

4.A iniția procesul contravențional în privința concurentului electoral dna Maia Sandu, candidat desemnat la alegerile prezidențiale din partea P.P. „Partidului Acțiune și Solidaritate” și a aplica sancțiunea contravențională prevăzută de art. 48³ Cod contravențional.

Urmare a înregistrării contestației, conform datelor disponibile pe pagina web oficială , Comisia Electorală Centrală a solicitat pârâtului să se expună pe marginea celor invocate de petiționar, fiind înregistrată referința cu nr. CEC-10Apr/1/R din 27 septembrie 2024.

Având în vedere prevederile art. 100 alin. (1) Cod electoral, Comisia Electorală Centrală urma să examineze contestația din 25 septembrie 2024 în termen de 3 zile de la depunere, respectiv, cel mult până la data de 28 septembrie 2024 inclusiv, cu emiterea actului administrativ individual.

Contrar prevederilor legale menționate, deși inițial a solicitat expunerea poziției pârâtului, în continuare Comisia Electorală Centrală a lăsat fără examinare circumstanțele invocate în contestație și respectiv nu a adoptat o hotărâre pe marginea acesteia.

La data de 28 septembrie 2024, ora 12.10, Comisia Electorală Centrală a expediat prin intermediul poștei electronice [*****](#), în copie, demersul nr. CEC-8/6071 din 27 septembrie 2024 adresat șefului Inspectoratului General al Poliției, prin care solicită examinarea sesizării înregistrate sub nr. CEC-10/Apr/1 din 26 septembrie 2024, după caz cu sancționarea concurentului electoral P.P. „Partidul Acțiune și Solidaritate”.

Consideră reclamantul că, lăsarea fără examinare a contestației de către Comisia Electorală Centrală ca fiind ilegală, în condițiile în care Inspectoratul General de Poliție are în competență doar inițierea proceselor contravenționale pe fapta contravențională prevăzută la art. 50 alin. (2) Cod contravențional (afișajul electoral neautorizat), or, contestatarul a invocat în contestație pe lângă încălcări ale legislației cu privire la publicitate, în special încălcarea prevederilor- art. 26 alin. (6) lit. a) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, care prevede că, se interzice finanțarea, prestarea unor servicii cu titlu gratuit ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a partidelor politice de către: a) cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani, cetățenii în privința cărora este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei;

Invocă că, art. 54 alin. (5) lit. a) Cod electoral stabilește și faptul că se interzice finanțarea ori susținerea materială sub orice formă a grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale de către:

a) cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cetățenii în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei; prin urmare, competența examinării și stabilirii faptelor de finanțare ilegală a campaniei electorale revine exclusiv Comisiei Electorale Centrale, în calitate de organ central specializat în asigurarea respectării legislației electorale, investit în special cu atribuția de supraveghere și control a finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.

Subsecvent, conform prevederilor art. 423⁷ Cod contravențional, Comisiei Electorale Centrale îi revine inclusiv în calitate de agent constatator, competența exclusivă de examinare și constatare a contravențiilor prevăzute la art. 48³ (finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum).

Astfel, în condițiile în care organul electoral nu și-a realizat sarcina de examinare obiectivă și sub toate aspectele a faptelor sesizate, nu a întreprins măsuri corespunzătoare pentru a verifica și a da apreciere informațiilor și probelor

prezentate de contestatar, consideră lăsarea fără examinare a contestației și refuzul de a emite un act administrativ individual ca fiind ilegală și arbitrară.

În atare circumstanțe, în conformitate cu prevederile legale, petiționarul consideră că instanța de judecată, în calitate de organ judiciar independent, este în măsură să examineze faptele de încălcare sesizate de contestatar și să stabilească existența circumstanțelor care impun obligarea Comisiei Electorale Centrale să examineze încălcările sesizate, cu emiterea unui act administrativ individual (hotărâre) pe marginea aspectelor reclamate.

În susținerea cererii de chemare în judecată, invocă reclamantul Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” prevederile art. 54 alin. (5) lit. a), art. 91 - 101 Codul electoral, art. 26 alin.(6) lit. a) din Legea nr. 294 /2007 privind partidele politice, art. 19 alin. (3) Legii nr. 370/2023 privind drepturile copilului, art. 189 alin. (2), art. 206 alin. (1) lit. b) Cod Administrativ.

La data de 01 octombrie 2024 Comisia Electorală Centrală a depus referință asupra acțiunii Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”.

În motivarea referinței a indicat Comisia Electorală Centrală la faptul că, acțiunea înaintată o califică drept inadmisibilă, întrucât, în principal, nu îndeplinește criteriile de admisibilitate, iar, în mod secundar, este neîntemeiată.

În conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, „Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17”.

Potrivit art. 17 din Codul administrativ, „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”.

Astfel, principal, pentru ca o acțiune să fie admisibilă, este necesar ca reclamantul să indice în mod clar care anume drept, în sensul Codului administrativ, este afectat de activitatea administrativă contestată. În cazul de față, domnul Ion Chicu nu a adus dovezi sau argumente care să susțină existența unui drept vătămat prin activitatea administrativă a Comisiei, nefiind demonstrată afectarea directă a unui drept sau a unei libertăți protejate prin lege.

Deasemenea, reclamantul nu a prezentat nicio probă, care să demonstreze că activitatea Comisiei a avut un impact negativ asupra intereselor sale legitime sau asupra exercitării drepturilor sale. Prin urmare, lipsa argumentelor convingătoare privind vătămarea unui drept constituie un motiv suplimentar pentru a considera acțiunea inadmisibilă.

Mai mult, răspunsul care stă la baza acțiunii formulate nu este un act administrativ. Prin răspunsul/scrisoarea nr. CEC-8/6071 din 27 septembrie 2024, Comisia, în temeiul art. 91 alin. (2) și 97 alin. (3) din Codul electoral 325/2022 și pct. 14 din Regulamentul privind procedura de examinare a contestațiilor, aprobat

prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1128/2023, a transmis, spre examinare conform competenței, Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne sesizarea domnului Ion Chicu, înregistrată la Comisie sub nr. CEC-10APr/1 din 26 septembrie 2024, având în vedere că pretențiile înaintate vizau presupuse acțiuni contravenționale.

Întrucât acțiunile reclamate cad sub incidența art. 50 alin. (2) din Codul contravențional și art. 10 alin. (3) lit. n) și alin. (4) din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate, precum și ținând cont de art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ, care stipulează că dispozițiile acestuia nu se aplică raporturilor juridice reglementate de Codul contravențional sau Codul penal, acțiunea formulată este inadmisibilă în cadrul contenciosului administrativ.

În ceea ce privește presupusele fapte de finanțare ilegală a campaniei electorale, la etapa verificării corectitudinii raportului privind veniturile și cheltuielile concurentului electoral Maia Sandu pentru întreaga campanie electorală la alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024, Comisia, în calitate sa de agent constatator, va examina toate veniturile și cheltuielile raportate în vederea stabilirii unor eventuale încălcări.

Ulterior, conform dispozițiilor legale, în cazul în care nu va fi de acord cu hotărârea Comisiei sau va depune probe relevante care să-i susțină pretențiile, reclamantul va putea formula o acțiune împotriva hotărârii emise de Comisie.

În concluzie, Comisia apreciază că acțiunea nu îndeplinește condițiile legale pentru a fi admisibilă, deoarece nu a fost demonstrată afectarea directă a unui drept sau a unei libertăți în sensul legii administrative, iar raporturile juridice invocate nu cad sub incidența Codului administrativ.

La data de 02 octombrie 2024, reprezentantul terțului Sandu Maia, avocatul Digore Eduard a depus referință.

În motivarea referinței a indicat terțul că cererea depusă de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, nu corespunde rigorilor obligatorii prevăzute de Cod, ori la cerere nu sunt anexate dovezile legate de plata taxei de timbru și împuternicirile persoanei care a semnat în numele reclamantului – persoană juridică.

Indică că, din conținutul cererii, reclamantul nu revendică încălcarea unui drept subiectiv, prevăzut de lege.

Conform dispozițiilor art. 17 din Codul administrativ, „Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”.

Potrivit prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ nr. 116/2018, „Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17”.

Susține că, lipsa invocării încălcării directe a unui drept personal, concret (principiul *actio popularis*). Reclamantul nu revendică o încălcare directă a unui drept, dar semnalează posibile încălcări care afectează un interes public general, vizând un cerc nelimitat de persoane. Prin urmare, din conținutul cererii, precum și al solicitărilor înaintate, nu se desprinde în ce măsură prin acțiunile descrise i-a fost adusă atingere drepturilor sale.

Invocă că, art. 17 din Codul administrativ nu prevede un cadru de contestare generală pentru orice act administrativ sau operațiune administrativă, ci doar pentru acele acte/operațiuni care afectează concret drepturile și libertățile individuale. Precum și în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ nr. 116/2018.

Afirmă că, reclamantul nu a contestat separat, în ordine de contencios administrativ actul Comisiei - scrisoarea nr. CEC-8/6071 din 27 septembrie 2024, prin care a transmis, spre examinare conform competenței, Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, având în vedere că pretențiile înaintate vizau presupuse acțiuni contravenționale.

Argumentele părților în ședința de judecată.

Reprezentantul reclamantului Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, Macovei Victor în ședința instanței de judecată a susținut cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea acesteia.

Reprezentantul pârâtului Comisia Electorală Centrală, Hamâc Diana și reprezentantul terțului Sandu Maia, avocatul Digore Eduard în ședință au pledat pentru declararea inadmisibilă al acțiunii.

Acțiunea este admisibilă.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține următoarele.

Potrivit art. 2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

Potrivit art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Potrivit art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de

autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit art. 189 alin. (1) Cod administrativ, (1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Din interpretarea logico-juridică a normelor pre citate, rezultă că unul din elementele definitorii ale acțiunii în contencios administrativ, este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative, or, acțiunea în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

În conținutul acțiunii depuse, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” a invocat că prin activitatea administrativă a Comisiei Electorale Centrale i-a fost încălcat dreptul manifestat, prin neexaminarea contestației înregistrată cu nr. CEC-10Apr/1 din 26 septembrie 2024, precum și dreptul reclamantului la o campanie electorală corectă.

Potrivit art. 206 alin. (1) lit.b) Cod administrativ, (1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

La caz, reieșind din obiectul acțiunii se atestă că reclamanta a formulat o acțiune în obligare. Or, potrivit solicitărilor reclamantului Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” acesta pretinde examinarea contestației înregistrată cu nr. CEC-10Apr/1 din 26 septembrie 2024 și pronunțarea pe caz al actului administrativ individual de către Comisia Electorală Centrală.

Potrivit art. 191 alin. (3) Cod administrativ, Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum și acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Potrivit art. 98 Cod electoral, (1) În ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanțele de judecată competente examinează acțiunile în domeniul electoral după cum urmează: 2) Curtea de Apel Chișinău soluționează în primă instanță: a) contestațiile împotriva acțiunilor/inacțiunilor și a actelor administrative ale Comisiei Electorale Centrale.

Potrivit art. 209 alin. (1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 95 alin. (1) și (8) Codul electoral, (1) În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. (8) Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin.(1).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că acțiunea înaintată de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, întrunește condițiile de admisibilitate, or, actele cauzei atestă că reclamantului Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” i-a fost adus la cunoștință despre faptul neexaminării contestației înregistrată cu nr. CEC-10Apr/1 din 26 septembrie 2024 la data de 27 septembrie 2024, iar acțiunea a fost depusă la instanța competentă la 30 septembrie 2024.

Totodată, se atestă că, reclamantul a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei în conformitate cu prevederile art. 2 al Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

Aprecierea instanței ce ține de temeinicia acțiunii :

Completul judiciar notează că, în conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).

Conform art. 225 Cod administrativ, (1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform art. 219 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal

admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Potrivit art. 18 Codul electoral, misiunea Comisiei Electorale Centrale este crearea condițiilor optime pentru exercitarea nestingherită de către cetățenii Republicii Moldova a dreptului constituțional de a alege și de a fi aleși în cadrul unor alegeri libere și corecte, inclusiv prin asigurarea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.

Potrivit art. 26 Codul electoral, (1) În calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, Comisia Electorală Centrală:

k) exercită alte atribuții de supraveghere și control al respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă, în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale Legii nr.294/2007 privind partidele politice.

Completul specializat în examinarea acțiunilor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău reține că, potrivit sesizării PP „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” nr. CEC-10Apr/1 din 26 septembrie 2024 adresată Comisiei Electorale Centrale, s-a solicitat:

1.A admite sesizarea Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”.

2.A constata încălcarea de către concurentul electoral dna. Maia Sandu, candidat desemnat la alegerile prezidențiale din partea P.P. „Partidul Acțiune și Solidaritate”, a prevederilor art. 19 alin. (3) al Legii nr. 370/2023 privind drepturile copilului, art. 26 alin.(6) lit. a) din Legea nr. 294 /2007 privind partidele politice și a art. 54 alin. (5) lit. a) Cod electoral.

3.A aplica sancțiuni în privința concurentului electoral dna Maia Sandu, candidat desemnat la alegerile prezidențiale din partea P.P. „Partidului Acțiune și Solidaritate”, pentru încălcările admise.

4.A iniția procesul contravențional în privința concurentului electoral dna Maia Sandu, candidat desemnat la alegerile prezidențiale din partea P.P. „Partidului Acțiune și Solidaritate” și a aplica sancțiunea contravențională prevăzută de art. 48³ Cod contravențional.

Prin scrisoarea nr. CEC-8/6071 din 27 septembrie 2024 adresat șefului Inspectoratului General al Poliției, prin care a fost informat și Chicu Ion, președintele PDCM, s-a solicitat IGP al MAI examinarea după competență al sesizării înregistrate sub nr. CEC-10/Apr/1 din 26 septembrie 2024, după caz, cu sancționarea concurentului electoral PP „Partidul Acțiune și Solidaritate”, reclamând încălcarea prevederilor art. 50 alin. (2) Codul contravențional.

Prin prezenta acțiune, reclamantul Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” revendică încălcarea dreptului său, prin neexaminarea contestației, considerând că la caz, pe lângă faptele reclamate către Comisia Electorală Centrală și reținute de către aceasta, în privința candidatului electoral desemnat de Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Sandu Maia, urmează a fi aplicată sancțiunea în temeiul dispozițiilor art. 48³ Cod contravențional, care prin prisma prevederilor art. 423⁷ Cod contravențional ține de competența Comisiei Electorale Centrale.

Potrivit dispozițiilor art. 423⁷ Codul contravențional, (1) Contravențiile prevăzute la art.48¹ alin.(1)–(6), art.48², 48³, 51 și 53 se constată și se examinează de către Comisia Electorală Centrală.

(2) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale, funcționarii subdiviziunii specializate din cadrul Comisiei Electorale Centrale, președintele și secretarul Consiliului Electoral Central al Găgăuziei, precum și președinții consiliilor electorale de circumscripție.

(3) Sunt în drept să examineze cauzele contravenționale și să aplice sancțiuni președintele, vicepreședintele și secretarul Comisiei Electorale Centrale.

Iar art.400 Codul contravențional prevede că, (1) Contravențiile prevăzute la art.47, art.48¹ alin.(7), art.49, 50, 52, 52¹, 54, 68¹–71, 73, 76¹, art.77 alin.(8), art.77², 78, art.79 alin.(1), (2), (4), art.80¹, 85–87, 89–91, art.91¹ alin.(13)–(18) și (20), art.96, 99–104, 105–107, art.115 alin.(3), art.157 alin.(2), (3) și (12), art.158 alin.(1) și (2), art.176, 180¹, art.197 alin.(5), art.201–203, 205, 207¹, 209, 220, 221, 222–226, 228–243, 245, art.263 alin.(1) și (9), art.263¹, 267, art.273 pct.17) și 18), art.277 alin.(1), (4) și (7), 283, art.286 alin.(3), art.287 alin.(8), art.287³, 289¹, 321, 325, 326 alin.(2)–(6), art.327⁴, 331, 332, 332¹, 338–341, 346, art.349 alin.(1), art.350, 350², 354–357, 359–362, art.364 alin.(2), (21), (5), (6) și (10), art.365, 365³ și 365⁵ se constată și se examinează de către poliție.

(1¹) Contravenția prevăzută la art.337 se examinează de poliție în măsura în care acțiunile indicate constituie competența acesteia.

(1²) Contravenția prevăzută la art.265 se constată și se examinează de către poliție dacă a fost depistată în procesul de transportare a valorilor materiale.

(2) Sunt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni în limitele competenței funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuțiile poliției și sunt împuterniciți cu asemenea atribuții conform fișei postului. Nomenclatorul funcțiilor și al competențelor de examinare a cauzelor contravenționale și de aplicare a sancțiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne.

Potrivit art. 50 alin. (2) Codul contravențional, producerea, distribuirea, furnizarea și/sau difuzarea materialelor publicitare de agitație electorală care nu

înrănesc condițiile Legii nr.62/2022 cu privire la publicitate și ale Codului electoral nr.325/2022 se sancționează cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 240 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice și/sau cu privarea de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 3 luni la un an.

În temeiul art. 10 alin. (3) lit. n) Legea nr. 62 din 17.03.2022 cu privire la publicitate, în cazul publicității politice, nu poate fi furnizor de publicitate un cetățean al Republicii Moldova care nu a împlinit vârsta de 18 ani.

Iar alin. (4) al aceluiași articol statuează că, (4) În cazul publicității politice, nu poate fi distribuitor de publicitate niciuna dintre entitățile/persoanele prevăzute la alin. (3) lit. a)–o).

Potrivit art. 19 alin. (3) Legea nr. 370 din 30.11.2023 privind drepturile copilului, implicarea copiilor în activitatea partidelor politice și asocierea lor în partide politice este interzisă.

Dispozițiile art. 26 alin. (6) lit. a) Legea nr. 294 din 21.12.2007 privind partidele politice, se interzice finanțarea, prestarea unor servicii cu titlu gratuit ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a partidelor politice de către cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani, cetățenii în privința cărora este instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

Codul electoral la art. 54 alin. (5) lit. a) stabilește că, se interzice finanțarea ori susținerea materială sub orice formă a grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale de către cetățenii Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cetățenii în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei

Potrivit art. 48³ Codul contravențional, (1) Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum de către persoane fizice, manifestată prin depășirea plafoanelor stabilite de lege sau în numele unor persoane terțe (anonime) ori prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent, se sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. (2) Finanțarea ilegală a partidelor politice, a grupurilor de inițiativă, a concurenților electorali sau a participanților la referendum de către persoane juridice, manifestată prin încălcarea regulilor stabilite de cadrul normativ existent, se sancționează cu amendă de la 240 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Raportând cadrul legal enunțat supra la actele cauzei, Completul specializat apreciază ca fiind întemeiate acțiunile Comisiei Electorale Centrale cu privire la

expedierea contestației înregistrată cu nr. CEC-10Apr/1 din 26 septembrie 2024 către Inspectoratul General al Poliției în calitate de autoritate competentă să soluționeze sesizarea, întrucât pretinsele încălcări nu cad sub incidența prevederilor art. 48³ Codul contravențional.

Astfel, din interpretarea contextuală al dispozițiilor 26 alin. (6) lit. a) Legea privind partidele politice se atestă că legiuitorul a delimitat finanțarea de prestarea unor servicii cu titlu gratuit, precum și de susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a partidelor politice, aceeași delimitare a fost făcută de legiuitor și la prevederile art. 54 alin. (5) lit. a) Codul electoral, Codul electoral referindu-se preponderent la obținerea unor avantaje cu conținut patrimonial, ceea ce nu se poate sesiza în prezenta cauză.

Prin urmare, legislația contravențională sancționează finanțarea ilegală – adică obținerea unor beneficii patrimoniale în cadrul campaniei electorale care nu se încadrează în normele instituite de Codul electoral, iar pretinsa participare al minorilor în cadrul promovării campaniei electorale în folosul partidului politic nu cade sub prisma dispozițiilor art. 48³ Codul contravențional, elementul cheie al căreia este finanțarea ilegală, examinarea căreia ar fi de competența Comisiei Electorale Centrale, întrucât aceste aspecte urmează a fi verificate sub incidența prevederilor art. 50 alin. (2) Codul contravențional.

În acest context, Completul specializat consideră ca fiind întemeiate argumentele Comisiei Electorale Centrale că presupusele fapte de finanțare ilegală a campaniei electorale, la etapa verificării corectitudinii raportului privind veniturile și cheltuielile concurentului electoral Sandu Maia pentru întreaga campanie electorală la alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024, vor fi examinate toate veniturile și cheltuielile raportate în vederea stabilirii unor eventuale încălcări de către Comisie în calitatea sa de agent constatatator, iar ulterior, în cazul în care candidatul electoral nu va fi de acord cu hotărârea Comisiei sau va depune probe relevante care să-i susțină pretențiile, reclamantul va putea formula o acțiune împotriva hotărârii emise.

Prin urmare, Completul specializat tratează acțiunea reclamantului Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” drept una prematură, în contextul în care la etapa actuală, pretinsa faptă sesizată de către reclamant nu cade sub incidența dispozițiilor art. 48³ Codul contravențional, or careva indicii cu privire la obținerea unor beneficii patrimoniale la caz nu se atestă, iar în ceea ce privește pretinsa încălcare sancționată prin art. 50 alin. (2) Codul contravențional, care a fost indicată inclusiv în contestația nr. CEC-10Apr/1 din 26 septembrie 2024, Completul judiciar reține că faptele reclamate la etapa actuală se află spre examinare la poliție, pe cauza dată urmând a fi emisă o soluție.

În aceste circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că la caz nu există careva premise cu privire la obligarea

Comisiei Electorale Centrale să examineze contestația înregistrată cu nr. CEC-10Apr/1 din 26 septembrie 2024, dat fiind faptul că aspectele invocate în aceasta urmează a fi verificate de organele de poliție investite cu competența de a constata și examina faptele contravenționale stabilite la art. 50 alin. (2) Codul contravențional, iar după cum a fost stabilit supra, prevederile art. 48³ Codul contravențional nu pot fi aplicate circumstanțelor descrise în cererea de chemare în judecată, din care motiv cererea de chemare în judecată al Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” se va respinge.

Reieșind din limitele controlului judecătoresc și norma art. 219 alin. (3) din Codul administrativ potrivit căruia, instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces, Completul judiciar constată că în cauză nu sunt întrunite temeiurile cu privire la obligarea autorității publice de a examina cererea, acesta fiind redirecționată după competență organului afacerilor interne în conformitate cu exigențele legii.

Potrivit art.224 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată, respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)-e).

Din considerentele supra-expuse, Completul judiciar concluzionează că, în cazul în care argumentele invocate de reclamant nu și-au găsit confirmare, constatându-se corectitudinea acțiunilor Comisiei Electorale Centrale cu privire la transmiterea sesizării asupra unei eventuale fapte contravenționale, organului competent de a constata și examina cererea, acțiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

Acțiunea în contencios administrativ înaintată de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” către Comisia Electorală Centrală, terț Sandu Maia, cu privire la obligarea autorității publice să examineze contestația înregistrată cu nr. CEC-10Apr/1 din 26 septembrie 2024 și să emită actul administrativ individual (hotărâre), se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 3 zile.

Președintele completului,

Mîra Ghenadie

Judecătorii

Braga Angela

Sîrbu Victoria